

Lietuvos makroskopinių grybų liaudiškų pavadinimų sąrašas

Vita Džekčioriūtė

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Antakalnio g. 6, LT-10308 Vilnius

Santrauka

Straipsnyje apibendrinami 2022–2023 m. ekspedicijose skirtinguose Lietuvos etnokultūriniuose regionuose surinkti grybų liaudiškų pavadinimų duomenys. Pateikiamas sąrašas, sudarytas iš 48 grybų taksonų (rūšių ir genčių), kurie apibūdinami beveik 600 mikonimų. Publikuojami liaudiški mikonimai suskirstyti į grupes pagal Lietuvos etnokultūrinius regionus. Pateikiamame sąrašė yra 52 liaudiški grybų pavadinimai, iki šiol neminėti kituose lietuvių kalbos mikonimų tyrimuose ir „Lietuvių kalbos žodyne“.

Reikšminiai žodžiai: Lietuvos etnokultūriniai regionai, etnomikologija, mikonimai, šnekamoji kalba, Žemaitija, Aukštaitija, Dzūkija, Suvalkija.

Abstract. V. Džekčioriūtė. Checklist of common names of Lithuanian macroscopic fungi.

The article summarises the data on the mushroom common names collected during the 2022–2023 expeditions in different Lithuanian ethnocultural regions. It presents a list of almost 600 common names of 48 mushroom taxa (species and genera). The listed common myconyms grouped according to the ethnocultural regions of Lithuania. The list contains 52 common mushroom names that have not yet been mentioned in other studies of Lithuanian myconyms and in the “Dictionary of Lithuanian Language”.

Keywords: Lithuanian ethnocultural regions, ethnomycology, myconyms, spoken language, Žemaitija (Samogitia), Aukštaitija, Dzūkija, Suvalkija.

Įvadas

Grybai ir grybavimas yra gerai pažįstami dažnam lietuviui. Anot etnomikologijos pradininkų Valentinos ir Gordono Wassonų, įvairias kultūras pagal santykį su grybais ir grybavimu galima suskirstyti į „mikofobines“ kultūras, kuriose grybų vengiama, ir „mikofilines“ kultūras, kuriose grybai yra svarbi žmonių gyvenimo dalis (Wasson V., Wasson G., 1957). Lietuviai pagal šį skirstymą neabejotinai yra mikofilai. Mikonimai – tai grybų pavadinimai, vartojami kalboje. Jie gali būti skirstomi į mokslinius ir liaudiškus arba tarminius, vartojamus šnekamojoje, buitinėje kalboje, bet ne mikologijos terminijoje. Kokio nors žmogaus aplinkoje esančio reiškinių pavadinimų

gausa rodo to reiškinių aktualumą kultūroje. Kalbant apie grybus, tą patvirtina leksinė medžiaga. Prieš dešimtmetį mikonimus tyrusios Jūratės Lubienės duomenimis, lietuvių kalboje yra užfiksuota apie 1400 tarminių pavadinimų. Tokia jų gausa ir palyginti mažas skolinių santykis juose (5 proc.) rodo tai, jog grybai ir grybavimas lietuviams yra gerai pažįstama ir svarbi sritis (Lubienė 2015).

Mikonimų tyrimai priklauso etnomikologijos disciplinai. Nors etnomikologija Lietuvoje dar tik skinasi kelią, vis dėlto mikonimų tyrimai joje yra patys gausiausi.

XX a. pabaigoje lingvistė Dovilė Rimantaitė-Svetikienė atliko dviejų grybų pavadinimų – *voveraitės* ir *baravyko* – sinonimų analizę. Mokslinė tyrimų medžiaga telkėsi ir iš rašytinių lietuvių kalbos šaltinių, ir iš tarmių (Rimantaitė, 1989, Rimantaitė-Svetikienė, 1995). Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos ir Lauryno Ivinskio darbuose minimus lietuviškus grybų pavadinimus yra nagrinėjusi lingvistė Albina Auksoriūtė ir mikologai Ernestas Kutorga bei Jurga Motiejūnaitė (Auksoriūtė, 2000, 2012, 2020; Kutorga, 2015; Motiejūnaitė, 2015). Į dar senesnę lietuvių kultūrinį klodą atspindinčius mikonimus Kristijono Donelaičio „Metuose“ dėmesį yra atkreipęs Adriano Cerri (Cerri, 2016). Bene išsamiausiems ir nuosekliausiems grybų pavadinimų ir jų motyvacijos tyrimams lietuvių kalboje yra priskirtini lingvistės J. Lubienės darbai. Savo straipsniuose (Lubienė, 2008, 2009, 2012, 2013) ir monografijoje „Lietuvių kalbos mikonimai: nominacija ir motyvacija“ (Lubienė, 2015) mokslinė pasitelkia lingvistinę medžiagą tiek iš rašytinių šaltinių, tiek iš šnekamosios kalbos ir daug dėmesio skiria liaudiškiems grybų pavadinimams. Šiame straipsnyje, nagrinėjant skelbiamų mikonimų sąrašą, ypač atsižvelgiama į J. Lubienės atliktus grybų pavadinimų tyrimus.

Šio darbo tikslas – papildyti iki šiol jau turimas Lietuvos grybų liaudiškų pavadinimų žinias, pasitelkiant duomenis iš skirtingų etnokultūrinių regionų. Pažymėtina, kad tyrimo metu buvo renkami mikonimai tik iš šnekamosios kalbos, neįtraukiant duomenų iš rašytinių šaltinių. Tad pateikiamas grybų liaudiškų pavadinimų sąrašas yra tik nedidelė lietuvių kalboje žinomų mikonimų dalis, surinkta per gana trumpą laiką bei funkcionuojanti dabartinėje šnekamojoje kalboje, todėl šį darbą tikrai būtų prasminga tęsti ateityje ir papildyti šiuo metu lietuvių kalboje gyvuojančius grybų pavadinimus gausesniais duomenimis.

Tyrimų medžiaga ir metodai

Straipsnio autorė, bendradarbiaudama su mikologais Reda Iršėnaite, Jonu Kasparavičiumi, Ernestu Kutorga ir Jurga Motiejūnaite, rinko liaudiškus grybų pavadinimus nestruktūruoto interviu metodu 2022–2023 m. ekspedicijų metu. Tyrimas atliktas laikantis Tarptautinės etnobiologijos draugijos etikos kodekso (*International Society of Ethnobiology Code of Ethics*). Buvo gautas žodinis informuoto asmens sutikimas. Visi interviu garso įrašai saugomi Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Lietuvių tautosakos archyve, jų numeriai LTRF cd 1784–LTRF cd 1884. Respondentų buvo klausiama jų vardo, pavardės, amžiaus, kilmės ir su grybų pavadinimais susijusių šių trijų klausimų:

1. Ar atpažįstate grybą?
2. Kokį (-ius) jo pavadinimą (-us) vartojate?
3. Kokius grybus renkate?

Užduodant klausimus, respondentams buvo rodomi įvairių grybų taksonų (rūšių ir (ar) genčių) vaisiakūnių nuotraukos, siekiant patikrinti, ar respondentai gali atpažinti ir įvardyti nuotraukose esančius grybus. Nuotraukų rinkinį sudarė 55 vaizdai, kurių didžioji dalis buvo valgomieji, nevalgomieji ir nuodingieji makroskopiniai grybai (iš viso 50 taksonų). Į rinkinį buvo įtrauktos ir trys lichenizuotų grybų (kerpių) (islandinė kerpena (*Cetraria islandica*), elninė šiurė (*Cladonia rangiferina*), sieninė geltonkerpė (*Xanthoria parietina*) bei dvi gleivūnų rūšys (geltonasis fuligas (*Fuligo septica*), rutulinė raudenė (*Lycogala epidendrum*)). Kadangi kai kurių grybų respondentai neatpažino arba juos įvardijo kaip „šungrybius“¹, jie į šį straipsnį neįtraukti (raudonlakštis nuosėdis (*Cortinarius semisanguineus*), juodkotė ugniabudė (*Flammulina velutipes*), žalsvarudis baltikas (*Tricholoma joachimii*)). Neįtrauktos ir kerpės, kurios vadintos arba kerpėmis, arba samanomis, bei gleivūnai, kurių joks pavadinimas nebuvo užfiksuotas nei iš vieno respondento.

Iš viso apklausti 106 žmonės – 35 vyrai ir 71 moteris, daugiausia vidutinio ir vyresnio amžiaus (amžiaus intervalas 32–97 metai, vidurkis 70

1 „Šungrybiais“ didžioji dauguma apklaustųjų žmonių vadino nuodingus, nerenkamus ir nepažįstamus grybus. Dzūkijoje dažnai kaip „šungrybio“ sinonimas buvo minima „budė“. Kartais įvairius skirtingų rūšių nerenkamus grybus respondentai įvardydavo tiesiog „musmire“. Žemaitijoje pasitaikė kituose Lietuvos regionuose negirdėti nerenkamų ir nevertinamų grybų mikonimai: „sūrmyžis“, „čirmyžis“, „šūdgrybis“. Suvalkijoje užfiksuotas frazeologinio pobūdžio pavadinimas „uošvienės grybukai“.

metų) asmenys, renkantis grybus. Apklausos buvo atliktos 40-tyje vietovių, priklausančių vienuolikai Lietuvos administracinių vienetų (Anykščių r., Biržų r., Ignalinos r., Kazlų Rūdos sav., Kretingos r., Marijampolės sav., Panevėžio r., Plungės r., Švenčionių r., Utenos r., Varėnos r.), atstovaujančių beveik visiems etnokultūriniais regionams, išskyrus Mažąją Lietuvą.

Grybų liaudiškų pavadinimų sąrašas

Stripsnyje grybų moksliniai (lotyniški) pavadinimai pateikti pagal *The Index Fungorum* duomenų bazę (www.indexfungorum.org) ir išdėstyti pagal abėcėlę.

Surinkti liaudiški mikonimai suskirstyti į grupes pagal Lietuvos etnokultūrinius regionus. Dėl darbo specifikos, liaudiškų grybų pavadinimų sąrašas tos grupės žymimos trumpiniais, kurie nėra lingvistikoje vartojamos tarmės apibūdinančios santrumpos. Į kai kuriuos Lietuvos regionus – Žemaitiją, Suvalkiją, Dzūkiją – buvo surengta po vieną ekspediciją. Dėl didelio Aukštaitijos ploto ir siekiant kuo labiau apimti tame pačiame regione pasireiškiančią kultūrinę ir lingvistinę su grybais susijusią įvairovę, buvo vykstama tris kartus į vieną nuo kitos kuo labiau nutolusias regiono vietas – Biržų, Ignalinos ir Anykščių–Panevėžio apylinkes. Todėl grybų liaudiškų pavadinimų sąrašas išskiriamas trys grupės viename – Aukštaitijos – etnokultūriniame regione. Mikonimai pateikiami grupėse, kurių santrumpų reikšmės yra šios:

Žem. – Žemaitija

Suv. – Suvalkija

Dz. – Dzūkija

Aukšt.-Brž – Aukštaitija Lietuvos šiaurėje aplink Biržus

Aukšt.-Ign – Aukštaitija Lietuvos rytuose aplink Ignaliną

Aukšt.-An-Pn – Aukštaitija aplink Anykščius ir rytinę Panevėžio pusę

Sudarant sąrašą buvo kreipiamas dėmesys į užfiksuotų mikonimų vartojimo dažnumą. Kiekvienoje grupėje pirmiausia surašyti tie grybų pavadinimai, kurie ekspedicijų metu buvo minimi dažniausiai, vėliau tie, kurie rečiau, ir galiausiai tie, kurie minėti rečiausiai. Jeigu kelių mikonimų dažnumas sutampa, tuomet jie pateikiami abėcėlės tvarka. Prie kiekvieno mikonimo sąrašas yra pateikiamos lingvistikoje vartojamos vietovardžių santrumpos,

tokios pačios kaip ir daugiatomyje „Lietuvių kalbos žodyne“ ir nurodančios, kur pavadinimas yra užrašytas. Sąrašė palikti lituanizuoti skoliniai, rodantys kitų kalbų įtaką lietuvių vartojamų grybų pavadinimų visumai. Kai kurių mikonimų išnašose pateikiami žodžiai arba grybų pavadinimai kitomis kalbomis, su kuriais gali būti siejami arba iš kurių galbūt galėtų būti kildinami konkretūs lietuviški grybų pavadinimai. Sąrašė pateikiamų mikonimų tarminės lytys yra transpuonuotos, t. y. tarmių garsai perteikti bendrinės kalbos atitikmenimis ir užrašyti įprastais rašybos ženklais.

Mikonimai, kurie iki šiol nebuvo minėti nei lingvistiniuose J. Lubienės tyrimuose, nei „Lietuvių kalbos žodyne“, sąrašė yra pažymėti žvaigždute (*).

***Agaricus* – pievagrybis**

Žem.: čempionas *Plt*, pievagrybis *Als*, šampinjonas² *Dr*; **Suv.:** pievagrybis *KzR*, *Mrj*; šampinjonas *KzR*, tikrinis pievagrybis *KzR*; **Dz.:** pievagrybis *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** šampinjonas *Brž*, *RdN*; **Aukšt.-Ign.:** šampinjonas *Ign*, *Plš*, čempionas *Plš*; **Aukšt.-An-Pn.:** šampinjonas *Pn*, *Sv*, čempionas *An*, pievagrybis *Kur*.

***Amanita muscaria* – paprastoji musmirė**

Žem.: musmirė *Als*, *Plt*, raudonoji musmirė *Als*, *Plt*, musmerė *Plt*, raudona musmerė *Plt*; **Suv.:** musmirė *KzR*, *Mrj*, raudonoji musmirė *KzR*, musmiris *KzR*, raudona musmirė 2 *KzR*; **Dz.:** musmirė *Mrc*, raudona musmerė *Mrc*, raudona musmirė *Mrc*, muchamoras³ *Mrc*, musmerė *Mrc*, musimeris *Mrc*, raudona musmerė *Mrc*, raudonoji musmerė *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** raudonoji musmirė *Brž*, *Ppl*, musmirė *Brž*, *Ppl*, *RdN*, raudona musmirė *Brž*, *Ppl*, *RdN*, rausvoji musmirė *Brž*; **Aukšt.-Ign.:** musmirė *Lb*, *Plš*, raudonoji musmirė *Plš*, *Trgn*, raudona musmirė *Ign*, *Lb*, *Plš*, musmerė *Plš*, raudonoji musimerė *Plš*; **Aukšt.-An-Pn.:** musmirė *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, raudonoji musmirė *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, raudona musmirė *And*, *Pn*.

***Amanita phalloides* – žalsvoji musmirė**

Žem.: musmirė *Als*, *Plt*, musmerė *Plt*, balta musmerė *Plt*, baltoji musmirė *Plt*, žalioji musmerė *Plt*; **Suv.:** musmirė *KzR*, žalia musmirė *KzR*, pilkoji musmirė *KzR*; **Dz.:** musimerė *Mrc*, balta musmirė *Mrc*, muchamoras *Mrc*, balta musimerė *Mrc*, balta musmerė *Mrc*, geltona musmirė *Mrc*, musimeris

2 Plg. pranc. *champignon*.

3 Plg. rus. *мухомор*.

Mrc, žalia musiomerė *Mrc*, žalioji musmerė *Mrc*, žalsva musmirė *Mrc*, žalsvoji musmirė *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** musmirė *Brž, Ppl, RdN*, žalsvoji musmirė *Brž, Ppl*, žalia musmirė *Brž, Ppl*, žalioji musmirė *Brž*; **Aukšt.-Ign:** musmirė *Ign, Lkm, Plš*, musmerė *Plš*, pilkoji musmirė *Plš*, žalia musmirė *Ign, Lb*, žalioji musmirė *Plš*, baltoji musmirė *Plš*, pilka musmirė *Plš*, žalioji musiomerė *Plš*, žalsvoji musmirė *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** musmirė *An, And, Kur, Sv*, žalioji musmirė *An, Kur, Pn*, žalia musmirė *And, Pn*, žalsvoji musmirė *An, And*, geltonoji musmirė *An*, pilkoji musmirė *Sv*.

Armillaria mellea – paprastasis kelmūtis

Žem.: kelmūtis *Als, Plt*, kelmukas *Plt*; **Suv.:** kelmūtis *KzR, Mrj*, rudeninis kelmūtis *KzR*; **Dz.:** kelmūtis *Mrc*, kelmukas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** kelmūtė *Brž, Ppl, RdN*, kelmūtis *Brž*, kelminė *Brž*, kelmytė *Ppl*; **Aukšt.-Ign:** kelmūtis *Ign, Plš, Trgn*, kelmukas *Lb, Plš*, nemunė *Ign*; **Aukšt.-An-Pn:** kelmūtis *An, And, Kur, Pn*, kelmūtė *An, And, Kur, Pn*, Bikino grybas* *And*, kelminė *Sv*, tikrasis kelmūtis *Kur*.

Aureoboletus projectellus – raudonasis auksabaravykis

Žem.: –; **Suv.:** –; **Dz.:** balsevičiukas* *Mrc*, invazinis baravykas *Mrc*, svetimas grybas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** –; **Aukšt.-Ign:** –; **Aukšt.-An-Pn:** –.

Boletus edulis – tikrinis baravykas

Žem.: baravykas *Als, Dr, Plt*; **Suv.:** baravykas *KzR, Mrj*, tikrinis baravykas *KzR*; **Dz.:** baravykas *Mrc*, juodagalvis *Mrc*, trakinis *Mrc*, grybas *Mrc*, tikras grybas *Mrc*, trakinis baravykas *Mrc*, tikrinis grybas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** baravykas *Brž, Ppl, RdN*, tikrinis baravykas *Brž*, tikrinis *Brž*; **Aukšt.-Ign:** baravykas *Ign, Lb, Lkm, Plš, Trgn*, baltasis baravykas *Plš*, beržyninis baravykas *Lb*, miško baravykas *Plš*, rudeninis baravykas *Ign*, tikras baravykas *Plš*, vasarinis baravykas *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** baravykas *An, And, Kur, Pn, Sv*, tikrasis *An*.

Boletus pinophilus – pušyninis baravykas

Žem.: baravykas *Als, Dr, Plt*; **Suv.:** baravykas *KzR, Mrj*, ažuolinis baravykas *KzR*, juodagalvis baravykas *KzR*; **Dz.:** juodagalvis *Mrc*, juodagalvis baravykas *Mrc*, baravykas *Mrc*, tikras grybas *Mrc*, juodagalvis grybas *Mrc*, rudagalvis grybas *Mrc*, tikrinis *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** baravykas *Brž, Ppl, RdN*, pušynukas *Brž*, storakotis baravykas *Brž*; **Aukšt.-Ign:** baravykas *Ign, Lb, Lkm, Plš, Trgn*, juodagalvis *Ign, Lb*, juodagalvis baravykas *Lb, Plš*, juodagalviukas *Plš*, juodaviršis *Trgn*, netikras baravykas *Plš*, tikras baravykas *Plš*, žieminis

baravykas *Ign*; **Aukšt.-An-Pn**: baravykas *An, And, Kur, Sv, Pn*, baravykas storulis *And*, rudeninis baravykas *And*.

***Calocybe gambosa* – pavasarinė balteklė**

Žem.: balteklė* *Plt*; **Suv.:** –; **Dz.:** avižėlė *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** avižėlė *Brž, Ppl*, avižytė *Brž*, baltuokė* *Brž*; **Aukšt.-Ign:** –; **Aukšt.-An-Pn:** avižėlė *Pn, Sv*, vištytė *An*.

***Calvatia gigantea* – didysis kukurdvelkis**

Žem.: pumpotaukšlis *Als, Plt*, skuzbezdalis *Plt*, kukurdvelkis *Plt*; **Suv.:** kubizdalis *KzR*, skuzbezdalis *KzR*, didysis kukurdvelkis *Mrj*, kubezdalis *KzR*, kubizdelis *KzR*, kukurdvelkis *KzR*, kuzdubelis *KzR*, pumpolaiškis *KzR*, pumpotaukšlis *KzR*, pūstukas *KzR*; **Dz.:** kuzdubelis *Mrc*, bezdukas *Mrc*, kukurdvelkis *Mrc*, pumputis *Mrc*, kukuzbelis *Mrc*, kukurbezdalis *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** kukurbezdalis *Brž, Ppl, RdN*, didysis kukurdvelkis *Brž*, kukurdvelkis *Brž, RdN*, pumpotaukšlis *Ppl*, bezdas *Brž*, kubezdalis *Ppl*; **Aukšt.-Ign:** kubezdalis *Plš, Trgn*, bezdalis *Lkm*, bezdūnas *Plš*, kubezdas *Lb*, kukurdvelkis *Plš*, šūdvelkis *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** kukurbezdalis *An, And, Kur, Pn, Sv*, kurbezdalis *An, And, Kur*, kukurbezdalis *An*, kurdupelis *An*, pumpokšlis *Pn*, pumpotaukšlis *An*, putokšlis *And*.

***Cantharellus cibarius* – valgomoji voveraitė**

Žem.: gaidukas *Als, Plt*, gaidelis *Dr, Plt*, voveruška *Plt*, voveruškė *Plt*, gaidys *Plt*; **Suv.:** voveruška *KzR, Mrj*, voveraitė *KzR*, gaidelis *KzR*, lepeška *KzR*, leputė *KzR*; **Dz.:** lepeška *Mrc*, voveruška *Mrc*, lepeškaitė *Mrc*, voveruškaitė *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** voveruška *Brž, Ppl, RdN*, voverytė *Brž, Ppl*, voveraitė *Brž*, žydo grybas *Brž*; **Aukšt.-Ign:** voveruška *Ign, Lb, Lkm, Plš, Trgn*, voveraitė *Plš, Trgn*; **Aukšt.-An-Pn:** voveruška *An, And, Kur, Pn, Sv*, voveraitė *And, Sv*.

***Chalciporus piperatus* – kartusis pipirbaravykis**

Žem.: –; **Suv.:** pipirbaravykis *KzR*, slidukas *KzR*; **Dz.:** kartukas *Mrc*, žibanaktis *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** –; **Aukšt.-Ign:** –; **Aukšt.-An-Pn:** kazlėkas *Pn*.

***Coltricia perennis* – žiemkentė sausapintė**

Žem.: pintis *Plt*; **Suv.:** –; **Dz.:** pintis *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** –; **Aukšt.-Ign:** kempinė *Lb*; **Aukšt.-An-Pn:** kempinė *And, Sv*, kerpė *Pn*.

***Cortinarius caperatus* – raukšlėtasis nuosėdis**

Žem.: vokietukas *Dr*; **Suv.:** vokietukas *KzR, Mrj*, kalpokas *KzR*, kupka

KzR, pupka *KzR*, gudukas *Mrj*, kalpokėlis *KzR*, kupkė *KzR*, kupkutė *KzR*, niemčiukas *KzR*, vištelė *Mrj*, vokietalis *KzR*; **Dz.:** vokietukas *Mrc*, gudukas *Mrc*, kalpokėlis *Mrc*, vištaitė *Mrc*, vištukė *Mrc*, kalpokas *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** gudukas *Brž*, vokietukas *Brž*, kalpokas *Ppl*, kalpokiukas *Brž*, vištytė *RdN*; **Aukšt.-Ign:** kalpokas *Ign*, *Lb*, *Lkm*, *Plš*, gudukas *Plš*, vokietukas *Plš*, *Trgn*, baltagybis *Trgn*; **Aukšt.-An-Pn:** gudukas *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, kalpokas *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, vokietukas *An*, *Kur*, *Sv*, žydukas *Kur*, *Sv*, jonukas* *An*, kalpokiukas *Kur*, padružnėlis*⁴ *An*, šampinjonas *Pn*.

Fomes fomentarius – tikroji pintis

Žem.: kempinė *Als*, *Dr*, *Plt*, pintis *Plt*; **Suv.:** kerpė *KzR*, medžio grybas *KzR*, kempinė *KzR*, baltojo beržo grybas *KzR*, beržo kerpė *KzR*, medžio pentinas *KzR*, pintis *KzR*, *Mrj*; **Dz.:** kempinė *Mrc*, kerpė *Mrc*, pintis *Mrc*, medžio grybas *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** kempinė *Brž*, *Ppl*, *RdN*, kerpė *Brž*, kempė *Brž*, medžio grybas *Brž*, pintis *Brž*; **Aukšt.-Ign:** kempinė *Lb*, *Lkm*, *Plš*, *Trgn*, beržo grybas *Plš*, čaga *Ign*, kerpė *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** kempinė *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, medžio grybas *And*, kerpė *An*, pintis *Pn*.

Gyromitra esculenta – valgomasis bobausis

Žem.: bobausis *Als*, *Plt*; **Suv.:** bobausis *KzR*, *Mrj*, šmarška *KzR*, šmarškas⁵ *KzR*; **Dz.:** šmarška *Mrc*, smarška *Mrc*, bobausis *Mrc*, smarčka *Mrc*, šmarškas *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** bobausis *Brž*, *Ppl*, *RdN*, šmarkštas *Ppl*, briedžiukas *Brž*, raukšliagybis *Brž*; **Aukšt.-Ign:** bobausis *Ign*, *Lb*, *Plš*, *Trgn*, šmarkštas *Ign*, *Lb*, *Lkm*, *Plš*, *Trgn*; **Aukšt.-An-Pn:** bobausis *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, briedžiukas *An*, *Pn*, ausytė* *Kur*.

Gyroporus cyanescens – melsvėjantysis šilbaravykis

Žem.: baravykas *Plt*, šilbaravykis *Plt*; **Suv.:** kartuolis *KzR*; smiltinis baravykas *KzR*; **Dz.:** velnio grybas *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** –; **Aukšt.-Ign:** kiškiabaravykis *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** makavykas *Kur*; baltasis baravykas *An*; mėlnbaravykis* *And*, mėlngrybis* *And*.

Hydnum – dyglutis

Žem.: vištelė *Als*, *Dr*, *Plt*; **Suv.:** –; **Dz.:** –; **Aukšt.-Brž.:** kaip voveruška *Ppl*, netikra voveruška *Brž*, nevoveruška *Ppl*, voveruška *Brž*; **Aukšt.-Ign:** –; **Aukšt.-An-Pn:** –.

⁴ Plg. *l.* podróznik

⁵ Plg. *brus.* смаржок.

***Imleria badia* – rudakepuris šilgrybis**

Žem.: šilbaravykis *Als*, *Plt*, baravykas *Als*, *Plt*, palazdė *Dr*, *Plt*, šilbaravykis eglinis *Als*, šiliniukas *Plt*, šilobaravykas *Plt*; **Suv.:** šilbaravykis *KzR*, kazlėkas *KzR*, makavykas⁶ *KzR*, rudukas *KzR*, baravykas *KzR*, polskas *KzR*, rudakepuris *KzR*, šiliniukas *KzR*; **Dz.:** šilbaravykis *Mrc*, lenkiškas *Mrc*, kiškiagrybis *Mrc*, šilagrybis *Mrc*, lenkiškas grybas *Mrc*, makavykas *Mrc*, šilabaravykis *Mrc*, šilogrybis *Mrc*, šilukas *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** šilbaravykis *Brž*, *Ppl*, kazlėkas *Brž*, *RdN*, baravykas *Brž*, makavykas *Brž*, meilutis *Brž*; **Aukšt.-Ign:** šilbaravykis *Ign*, *Lb*, *Lkm*, *Plš*, kiškiabaravykis *Plš*, lenkiškas *Plš*, lenkiškas baravykas *Plš*, lenkų grybas *Lkm*, machavykas *Plš*, makavykas *Plš*, tikrasis makavykas *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** šilbaravykis *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, makavykas *An*, *And*, *Kur*, kiškbaravykis *And*, rudakepuris baravykas *Sv*.

***Inonotus obliquus* – įžulnūs is skylenis**

Žem.: beržo grybas *Als*, *Plt*, kempinė *Plt*, juodgrybis *Als*; **Suv.:** medžio grybas *KzR*, beržo grybas *KzR*, kempinė *KzR*, kerpė *KzR*, beržo pintis *Mrj*, gumbas *KzR*, juodojo beržo grybas *KzR*, miško grybas *KzR*, pintis *KzR*; **Dz.:** beržo grybas *Mrc*, beržo gumbas *Mrc*, čieras* *Mrc*, čyras⁷ *Mrc*, beržo guzas *Mrc*, beržo juodgrybis *Mrc*, čyrius* *Mrc*, pintis *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** beržo grybas *Brž*, *Ppl*, čaga⁸ *Brž*, gumbas *Ppl*, beržo gumbas *Brž*, beržo kempinė *Brž*, beržo vėžys *Brž*, čyras *Ppl*, juodasis tikrinis beržo grybas *Brž*, juodgrybis *Brž*, juodojo beržo grybas *Brž*, kempinė *Brž*; **Aukšt.-Ign:** beržo grybas *Lb*, *Plš*, kempinė *Plš*, *Trgn*, čaga *Ign*, *Plš*, medžio grybas *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** beržo grybas *An*, *And*, *Sv*, beržo gumbas *Pn*, čaga *Pn*, kempinė *Kur*, medžio grybas *And*, *Pn*, beržo kempinė *An*, beržo juodasis grybas *An*, beržo vėžys *An*, juodas beržo grybas *Sv*, medžio gumbas *And*.

***Kuehneromyces mutabilis* – kislioji kelmiukė**

Žem.: kelmūtis *Als*, *Plt*; **Suv.:** kelmūtis *KzR*, vasarinis kelmūtis *KzR*; **Dz.:** kelmūtis *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** kelmūtė *Brž*, *Ppl*, kelmūtis *Brž*, kelminė *Brž*, kelmūtė kitos rūšies *RdN*; **Aukšt.-Ign:** kelmūtis *Plš*, kelmukas *Lb*; **Aukšt.-An-Pn:** kelmūtė *An*, *And*, *Sv*, kelmūtis *An*, *And*, *Pn*.

***Lactarius deliciosus* / *L. deterrimus* – pušyninė rudmėsė ir egllyninė rudmėsė**

6 Plg. *brus*. махавик.

7 Plg. *l. czyt*.

8 Plg. *rus*. чага.

Žem.: rudmėsė *Als, Dr, Plt*; **Suv.:** rudmėsė *KzR, Mrj*; **Dz.:** rudmėsė *Mrc*, rudamėsė *Mrc*, tikra rudamėsė *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** rudmėsė *Brž*, ruduokė *Brž, Ppl*, ruduokytė *Ppl*; **Aukšt.-Ign.:** rudmėsė *Ign, Lb, Plš, Trgn*, rudamėsė *Ign, Lkm, Plš*, ryzikas *Ign, Plš*; **Aukšt.-An-Pn.:** ruduokė *An, And, Kur, Sv*, rudmėsė *An, Kur, Pn, Sv*.

Lactarius piperatus – piengrybis grūzdas

Žem.: –; **Suv.:** baltasis grūzdas *KzR*; **Dz.:** gruzdas *Mrc*, kiauliagyris *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** gruzdas *Brž, Ppl*, baltas gruzdas *Ppl*; **Aukšt.-Ign.:** gruzdas *Ign, Plš*, baltas gruzdas *Lb*; **Aukšt.-An-Pn.:** baltasis gruzdas *An*, kiauliabudė *Kur*, paliepė *An*, paliepis.

Lactarius torminosus – piengrybis paberžis

Žem.: pūkuotė *Plt*, valnuška⁹ *Plt*; **Suv.:** vilnutė *KzR*, pieniukė *KzR*, pienė *KzR, Mrj*, vilnelė *KzR*, kiauliukė *Mrj*, pūkelis *Mrj*, pūkuotė *KzR*; **Dz.:** antrarūšė rudamėsė *Mrc*, pienė *Mrc*; **Aukšt.-Brž.:** pūkuotė *Brž, Ppl*, pūkutė *Brž, Ppl*, pienė *Brž*, pūkuotukas *RdN*, ružavėlė* *Brž*, vilnutė *Ppl*; **Aukšt.-Ign.:** pūkonė *Ign, Lb, Lkm, Plš, Trgn*, vilnonė *Plš*, pūkonas *Plš*, pūkuotė *Plš*, pūkuotukas *Plš*, valnuška *Ign*; **Aukšt.-An-Pn.:** pūkuotė *An, And, Kur, Pn, Sv*, karčiuška* *And*, pūkuota ruduokė *An*, rausvasis grūzdas* *Pn*, vilnonė *Pn*, vilnutė *Pn*.

Lactarius turpis (*L. necator*) – juosvasis piengrybis

Žem.: pienė *Plt*, grūzdas *Plt*; **Suv.:** grūzdas *KzR*, žalias grūzdas *KzR, Mrj*, jaučakis *KzR*, juodasis gruzdas *KzR*, kartusis grūzdas *KzR*, zelionka *KzR*, žalia kartuolė *KzR*, žalia pienė *KzR*; **Dz.:** –; **Aukšt.-Brž.:** grūzdas *Brž, Ppl, RdN*, žaliuokė *Brž, RdN*, juodas gruzdas *Ppl*, juodasis grūzdas *Brž*, tamsusis grūzdas *Brž*, žalias gruzdas *Ppl*, žaliukė *Brž*; **Aukšt.-Ign.:** gruzdas *Ign, Plš*, juodasis gruzdas *Plš*, žalias gruzdas *Lb*; **Aukšt.-An-Pn.:** gruzdas *An, And, Kur, Pn, Sv*, juodas gruzdas *Pn, Sv*, žalias grūzdas *Pn*, žaliuokė *An*.

Lactarius volemus – piengrybis jautakis

Žem.: jaučiaakis *Plt*; **Suv.:** –; **Dz.:** –; **Aukšt.-Brž.:** –; **Aukšt.-Ign.:** garkuška*¹⁰ *Plš*, lašininis* *Plš*; **Aukšt.-An-Pn.:** –.

Lecinum aurantiacum – tikrasis raudonviršis

Žem.: raudonikis *Als, Dr, Plt*, raudonviršis *Plt*, ožgrybis *Plt*; **Suv.:**

⁹ Plg. *rus.* волнушка.

¹⁰ Plg. *rus.* горькушка.

raudonviršis *KzR*, raudonikis *KzR*, *Mrj*; **Dz.:** raudonikis *Mrc*, raudonviršis *Mrc*, varnėkas *Mrc*, varnikas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** raudonikis *Brž*, *Ppl*, *RdN*, raudonviršis *Brž*, ankstyvasis raudonikis *Brž*, raudonikius *RdN*, raudoniukas *Ppl*; **Aukšt.-Ign:** raudonikis *Ign*, *Lb*, *Lkm*, *Plš*, *Trgn*, raudongalvis *Plš*, raudongrybis *Lkm*; **Aukšt.-An-Pn:** raudonikis *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, raudonykas *Pn*, raudonviršis *An*.

Leccinum scabrum – lepšė

Žem.: lepšis / lepšė *Als*, *Dr*, *Plt*; ošikinis *Als*, *Plt*; paberžė *Als*; **Suv.:** lepšė *KzR*, lepšiukas *KzR*, *Mrj*, lepšis *KzR*, lepšys *KzR*, paberžis *KzR*, paberžiukas *KzR*, raudonviršis *KzR*; **Dz.:** paberžis *Mrc*, varnėkas *Mrc*, lepšis *Mrc*, beržinis *Mrc*, juodikis *Mrc*; lepšiukas *Mrc*, paberžinis *Mrc*, paberžiukas *Mrc*, paberžius *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** lepšis *Brž*, *Ppl*, *RdN*, lepšė *Brž*, *RdN*, lepšiukas *Brž*, *Ppl*; **Aukšt.-Ign:** paberžis *Ign*, *Lb*, *Lkm*, *Plš*, *Trgn*, lepšis *Plš*, paberžiukas *Plš*, lepšė *Plš*, lepšiukas *Lb*; **Aukšt.-An-Pn:** lepšis *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, lepšė *An*, *And*, *Pn*, lepšiukas *Kur*.

Lycoperdon perlatum – karpotasis pumpotaukšlis

Žem.: pumpotaukšlis *Als*, *Dr*, *Plt*, skuzbezdīs *Plt*; **Suv.:** kubizdalis *KzR*, *Mrj*, pumpotauk lis *KzR*, skuzbezdīs *KzR*, kubezdalis *KzR*, kuzdubelis *KzR*, pumpolai kis *KzR*; **Dz.:** kuzdubelis *Mrc*, pumpūtis *Mrc*, bezdukas *Mrc*, kukurdvelkis *Mrc*, kukurbezdalis *Mrc*, kukuzbelis *Mrc*, pupsikas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** kukurbezdalis *Brž*, *Ppl*, *RdN*, kukurdvelkis *Brž*, *RdN*, pumpotaukšlis *Ppl*, kubezdalis *Ppl*, kukurbezdīs *Brž*; **Aukšt.-Ign:** kubezdalis *Plš*, *Trgn*, bezdalis *Lkm*, kubezdalas *Lb*, kubezdolis *Plš*, pumpotaukšlis *Plš*, šūdvelkis *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** kukurbezdalis *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, kurbezdalis *An*, *And*, *Kur*, kukurbezdēlis *An*, kurdupelis *An*, pumpokšlis *Pn*, pumpotaukšlis *An*, putokšlis *And*.

Macrolepiota procera – skėtinė žvynabudė

Žem.: žvynabudė *Als*, *Plt*; **Suv.:** žvynabudė *KzR*, šunabudė *KzR*; **Dz.:** žvynabudė *Mrc*, dėmėtoji ūmėdė *Mrc*, kepelišas* *Mrc*, kepeliušas*¹¹ *Mrc*, parasolis*¹² *Mrc*, parasonas*¹³ *Mrc*, parasonikas* *Mrc*, parisonas* *Mrc*, pievagrybis *Mrc*, skėtis* *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** žvynabudė *Brž*; **Aukšt.-Ign:** žvynabudė *Lb*, *Lkm*, *Plš*, žvyniabudė *Trgn*, skėtis *Plš*, zontikas* *Ign*, *Plš*,

11 Plg. l. kapelusz.

12 Plg. rus. парасоль.

13 Plg. rus. парасон.

parasončikas* *Plš*, karpis* *Ign, Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** žvynabudė *An, And, Kur, Pn, Sv*.

***Morchella conica* – kūginis briedžiukas**

Žem.: briedukas *Plt*, briedžiukas *Plt*; **Suv.:** briedžiukas *KzR, Mrj*, bobausis *KzR*, briedukas *KzR*; **Dz.:** briedžiukas *Mrc*, šmarška *Mrc*, briedukas *Mrc*, smarčka *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** briedžiukas *Brž, Ppl*, bobausis *Brž*, briedukas *Brž*, kumelspenis *Brž*; **Aukšt.-Ign:** briedžiukas *Ign, Lb, Plš*, šmarkštas *Lb, Plš*, briedzas *Plš*, pailgas šmarkštas *Trgn*; **Aukšt.-An-Pn:** briedžiukas *An, And, Kur, Pn, Sv*, bobausis *An*, briedukas *An*.

***Neoboletus luridiformis* – dėmėtasis perkūnbaravykis**

Žem.: ažuolinis *Als, Plt*, ažuolo baravykas *Plt*, ažuolinis baravykas *Plt*, eglinis *Plt*, paąžuolis *Plt*; **Suv.:** beržinukas *KzR*, perkūnbaravykis *KzR*, šėtonbaravykis *KzR*; **Dz.:** ažuolinis grybas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** dėmėtbaravykis* *Brž*, paliepis *Ppl*, perkūnbaravykis *Brž*, šilbaravykis *Ppl*; **Aukšt.-Ign:** –; **Aukšt.-An-Pn:** paąžuolis *Kur*.

***Paxillus involutus* – pilkoji meškutė**

Žem.: palazdė *Plt*, juodukas *Plt*, paalksnis *Als*, alksninis *Als*, alksninukas *Als*, rudmėsė *Plt*, žydukas *Dr*; **Suv.:** jaučakis *KzR, Mrj*, jaučikis *KzR*, grūzdas *KzR*; **Dz.:** gruzdas *Mrc*, žydukas *Mrc*, jaučiarūris *Mrc*, jautis* *Mrc*, juodikis *Mrc*, kiauliaausė *Mrc*, storalūpis *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** storalūpis *Brž*, paalksnis *Brž, Ppl*, paalksnė *Brž, Ppl*, paalksniukas *Brž, Ppl*, meškarūrė* *RdN*, paliepė *Ppl*, pavėsis *Ppl*, rudmėsė *RdN*, storalūpė *Brž*; **Aukšt.-Ign:** storalūpis *Lb, Plš*, storalūpė *Plš*, alksninukas *Plš*, alksniukas *Plš*, kiauliabudė *Plš*, vokietukas *Lb*; **Aukšt.-An-Pn:** storalūpis *An, And, Kur, Pn, Sv*, ruduokė *An*.

***Phallus impudicus* – paprastoji poniabudė**

Žem.: žemės taukai *Als, Dr, Plt*, lavongrybis *Plt*, poniabudė *Als*, smardus grybas *Plt*; **Suv.:** vilkagrybis *KzR, Mrj*, poniabudė *KzR*, vilko grybas *KzR*; **Dz.:** –; **Aukšt.-Brž:** miško taukai* *Brž*, poniabudė *Brž*, žemės taukai *Brž*; **Aukšt.-Ign:** poniabudė *Plš*, panabudė *Lb*, bybukas *Plš*, vesiolka *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** poniabudė *An, And, Sv*, pasmirdėlė* *Kur*, poniagrybis *An*, smirdantis grybas *Kur*.

***Russula delica* – ūmėdė garduolė**

Žem.: grūzdas *Dr, Plt*, karvapienė* *Plt*; **Suv.:** baltasis grūzdas *KzR, Mrj*,

kiaulė* *KzR*; **Dz.:** kiaulinė *Mrc*, kiauliagybis *Mrc* kiauliabudė *Mrc*, gruzdas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** gruzdas *Brž*, *Ppl*, bajorgrybis* *Brž*, Bajoro grybas* *Brž*, kremzlė *RdN*, paberžė *Brž*, paberžis *Brž*, paliepė *Brž*; **Aukšt.-Ign:** paliepė *Plš*, baltasis gruzdas *Plš*, kiauliabudė *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** paliepė *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, baltasis grūzdas *Pn*, grūzdas *Pn*, kiauliabudė *Kur*, paliepis *An*.

Russula spp. – ūmėdė

Žem.: pienė *Als*, *Dr*, *Plt*, pienelė *Plt*, pienikė *Plt*, ūmėdė *Plt*, ūmėdėlė *Plt*; **Suv.:** ūmėdė *KzR*, *Mrj*; **Dz.:** ūmėdė *Mrc*, ūmėdėlė *Mrc*, ūmėdukė *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** ūmėdė *Brž*, *Ppl*, *RdN*, ūmėdėlė *Ppl*, ūmėdytė *Ppl*; **Aukšt.-Ign:** būdelė *Ign*, *Lb*, *Lkm*, *Plš*, *Trgn*, ūmėdė *Ign*, *Lb*, *Plš*, ūmėdėlė *Plš*, ūmėdytė *Trgn*, stariežė *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** ūmėdė *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, ūmėdėlė *Kur*.

Sarcodon squamosus – pušyninis žvynadyglis

Žem.: –; **Suv.:** –; **Dz.:** briedabudė* *Mrc*, briedbudė* *Mrc*, briedžiabudė *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** –; **Aukšt.-Ign:** meška *Plš*, **Aukšt.-An-Pn:** –.

Sarcoscypha austriaca – austriškoji plačiataurė

Žem.: taurūnius* *Plt*; **Suv.:** –; **Dz.:** –; **Aukšt.-Brž:** austriškoji plačiataurė *Brž*, gegutė *Brž*, pempės batukai* *Brž*; **Aukšt.-Ign:** –; **Aukšt.-An-Pn:** raudonas bliūdelis* *Sv*.

Sarcosoma globosum – paprastasis taukius

Žem.: taukius *Plt*; **Suv.:** –; **Dz.:** –; **Aukšt.-Brž:** taukius *Brž*; **Aukšt.-Ign:** taukius *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** –.

Suillellus luridus – tikrasis paąžuolis

Žem.: ažuolinis baravykas *Dr*, *Plt*, ažuolinis *Als*, *Plt*, ažuolo baravykas *Plt*, paąžuolinis *Plt*, paąžuolis *Plt*; **Suv.:** ažuolbaravykis *KzR*, beržinukas *KzR*, paliepis *Mrj*, perkūnbaravykis *KzR*, šėtonbaravykis *KzR*; **Dz.:** –; **Aukšt.-Brž:** paąžuolis *Brž*, paąžuolis baravykas *Ppl*, paąžuolinis baravykas *Brž*, paliepis *Brž*, *Ppl*, šilbaravykis *Ppl*; **Aukšt.-Ign:** perkūnbaravykis *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** paąžuolis *An*, *Kur*, *Pn*, kiškiabaravykis *Sv*, paąžuolis makavykas *Pn*, šilbaravykis *Pn*.

Suillus bovinus – tamprusis kazlėkas

Žem.: –; **Suv.:** slidukas *KzR*, guminukas *KzR*, kazlėkas *Mrj*, kempinukas *KzR*, naktižibis *KzR*, tamprusis baravykas *KzR*; **Dz.:** žibanaktis *Mrc*, guminukė* *Mrc*, naktižibis *Mrc*, zuikiagybis *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** guminiis kazlėkas *Brž*,

kazlėkas *Brž*, kazlėkiukas *Ppl*, tamprus kazlėkas *Brž*; **Aukšt.-Ign:** tamprusis *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** kazlėkas *Pn*, *Sv*, kazlėkiukas *And*, tamprusis kazlėkas *An*.

Suillus granulatus – šilinis kazlėkas

Žem.: –; **Suv.:** slidukas *KzR*, *Mrj*, kazlėkas *KzR*, *Mrj*, lupikas *Mrj*, tikrasis slidukas *KzR*; **Dz.:** kazlėkas *Mrc*, kazlėkutis *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** kazlėkas *Brž*, *Ppl*, *RdN*, kazlėkiukas *Brž*, slidukas *Brž*, *Ppl*, makavykas *Brž*; **Aukšt.-Ign:** kazlėkas *Ign*, *Lb*, *Plš*, *Trgn*, kazlėnas *Lkm*, *Plš*, *Trgn*, kazlėniukas *Lb*, maslionkė *Plš*, rudeninis kazlėnas *Plš*, vėlyvesnis kazlėnas *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** kazlėkas *An*, *And*, *Pn*, *Sv*, kazlėkiukas *And*, *Kur*, paprastas kazlėkas *Kur*, makavykas *Pn*, rudeninis *An*, rudeninis kazlėnas *And*, tikrasis kazlėkas *And*.

Suillus luteus – tikrasis kazlėkas

Žem.: slidokas *Als*, *Dr*, *Plt*, kazlėkas *Als*, *Plt*; **Suv.:** slidukas *KzR*, *Mrj*, kazlėkas *KzR*, *Mrj*, lupikas *Mrj*; **Dz.:** kazlėkas *Mrc*, kazlėkutis *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** kazlėkas *Brž*, *Ppl*, *RdN*, kazlėkiukas *Brž*, slidukas *Brž*, *Ppl*, makavykas *Brž*; **Aukšt.-Ign:** kazlėkas *Ign*, *Lb*, *Plš*, kazlėnas *Lkm*, *Plš*, kazlėniukas *Lb*, ankstyvesnis kazlėnas *Plš*, maslionkė *Plš*, šilinis kazlėkas *Kur*, vasarinis kazlėnas *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** kazlėkas *An*, *And*, *Pn*, *Sv*, kazlėkiukas *And*, *Kur*, rudeninis kazlėkas *Kur*, tikrasis kazlėkas *And*, vasarinis kazlėkas *An*, vasarinis kazlėnas *And*.

Suillus variegatus – geltonasis kazlėkas

Žem.: šilbaravykis *Dr*; **Suv.:** makavykas *KzR*, *Mrj*, kazlėkas *KzR*, auksbaravykis *KzR*, machavykas *KzR*, plynutis* *KzR*; **Dz.:** makavykas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** kazlėkas *Brž*, *Ppl*, machavykas *Brž*, makavykas *Brž*; **Aukšt.-Ign:** makavykas *Lb*, *Plš*, meilutis *Lkm*, *Plš*, *Trgn*, machavykas *Ign*, *Plš*, meiliukas *Lb*, meilonas* *Plš*, meilukas *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** makavykas *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, balagrybė *An*, *And*, balagrybis *And*, *Sv*, baltgrybis *Pn*, geltonas grybas* *And*, geltonasis baravykas, kazlėkas *Pn*.

Tylopilus felleus – aitrusis pušynbaravykis

Žem.: kartėlė *Plt*, kartusis *Plt*, eglės baravykas *Plt*, eglinis *Plt*, karčiasis baravykas *Dr*; **Suv.:** zuikbaravykis *KzR*, kartbaravykis *KzR*, aitrusis baravykas *Mrj*, karčbaravykis *KzR*, kartuolis *KzR*, kartus *KzR*, kartusis *KzR*, smėlyninis raudonviršis *KzR*, velniabaravykis* *KzR*; **Dz.:** kiškiagyris *Mrc*, kartukas *Mrc*, kartulis *Mrc*, kartuolis *Mrc*, kiškiabaravykis *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** šilbaravykis *Brž*, *RdN*, kartusis baravykas *Brž*, *Ppl*, aitri lepšė *Brž*, aitrusis baravykas *Brž*,

kartbaravykis *Brž*, kartenė *Ppl*, kartokšlis *Brž*, kartus baravykas *Ppl*, kartusis *Brž*, perkūnbaravykis *Brž*, zuikiabaravykis *Brž*; **Aukšt.-Ign:** kiškiabaravykis *Ign*, *Plš*, kartusis baravykas *Plš*, kartuolis *Lkm*, kartusis *Ign*, kartūnas *Plš*, netikras machavykas *Plš*, zuikgrybis *Trgn*; **Aukšt.-An-Pn:** kartuokšlis *Pn*, kiškiabaravykis *An*, *And*, kartusis baravykas *And*, *Kur*, karčbaravykis *An*, karčiuška *An*, kartėlis *Sv*, kartukas *Sv*, kartukšlis *Pn*, kartusis *Kur*, kartuška *Sv*, kiškio baravykas *And*, šunbaravykis *Kur*, zuikbaravykis *An*.

Tricholoma equestre – žalsvasis baltikas, žaliuokė

Žem.: guotė *Plt*, zelionkė *Dr*, žaliuokė *Plt*; **Suv.:** zelionka *KzR*, *Mrj*, zelionkė *KzR*; **Dz.:** zelionka *Mrc*, žaliuokė *Mrc*, žalia zelionka *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** žaliuokė *Brž*, zelionka *Brž*; **Aukšt.-Ign:** zelionka *Ign*, *Lkm*, *Plš*, žaliuokė *Ign*, *Lb*, *Plš*, žalečka* *Plš*, žalia žaliečka *Lkm*, *Plš*, geltonoji zelionka *Plš*, *Trgn*, baltikas *Plš*, žalia zelionka *Lb*, žalioji zelionka *Plš*, žalioji žaliečka *Plš*, žaliukė *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** žaliuokė *An*, *And*, *Kur*, *Pn*, *Sv*, guotė *Pn*, žaliukė *Kur*.

Tricholoma portentosum – juosvažalis baltikas

Žem.: –; **Suv.:** zelionka *KzR*, *Mrj*, baltikas *KzR*, viščiūtė *KzR*, žaliuokė *KzR*; **Dz.:** padzelionkė* *Mrc*, pilka zelionka *Mrc*, padzeliankė* *Mrc*, pazelionkė* *Mrc*, balta zelionka *Mrc*, guotukė *Mrc*, pilkoji *Mrc*, pilkoji zelionka *Mrc*, pilkšvoji zelionkė *Mrc*, pilkutė *Mrc*, vištaitė *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** –; **Aukšt.-Ign:** pilkoji zelionka *Plš*, *Trgn*, pilka zelionka *Ign*, *Lb*, pilka žaliečka *Plš*, pilkoji žaliuokė *Plš*, balta zelionka *Plš*, baltikas *Ign*, baltoji žaliečka *Lkm*, mėlyna žalečka *Plš*, mėlynoji žalečka *Plš*, pilka žaliuokė *Lb*, pilkutė *Lb*, zelionka *Plš*, žaliukė *Ign*, pilkoji žaliečka *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** pilkutė *An*, *And*, *Kur*, *Sv*, guotė *Pn*, žaliuokė *Pn*.

Xerocomus subtomentosus – žalsvasis aksombaravykis

Žem.: šilbaravykis *Als*, *Plt*, baravykiukas *Plt*, palazdė *Plt*, šiliniukas *Plt*; **Suv.:** kazlėkas *KzR*, plynutis *KzR*, samaninis baravykas *Mrj*, šilbaravykis *KzR*, ziuikbaravykis *KzR*; **Dz.:** kiškiagrybis *Mrc*, barchatinis* *Mrc*, karčbaravykis *Mrc*, kiškiabaravykis *Mrc*, makavykas *Mrc*; **Aukšt.-Brž:** kazlėkas *Brž*, makavykas *Brž*, *Ppl*, paąžuolis *Ppl*, šilbaravykis *Ppl*, šilinis baravykas *Brž*; **Aukšt.-Ign:** kiškiabaravykis *Plš*, lenkiškas baravykas *Plš*, machavykas *Ign*, *Plš*, aksominis baravykas* *Plš*, makavykas *Plš*, šilbaravykis *Lkm*, *Plš*; **Aukšt.-An-Pn:** makavykas *An*, *Kur*, šilbaravykis *An*, *Pn*, geltonasis baravykas *An*.

Rezultatai ir aptarimas

Grybų liaudiškų pavadinimų sąrašą sudaro 48 grybų rūšys, kurios skirtinguose Lietuvos regionuose apibūdinamos beveik 600 mikonimų.

Turbūt geriausiai visiems lietuviams pažįstami ir visų renkami grybai yra baravykai ir voveraitės.

J. Lubienės tyrimų duomenimis, didžiojoje Lietuvos dalyje respondentai neskiria tikrinio baravyko nuo pušyninio (Lubienė 2015). Šio tyrimo duomenys rodo, kad nors žmonės abi rūšis dažnai įvardija *baravyku*, jos yra skiriamos pagal augavietes ir išorės ypatybes. Būtent tai lemia, kad kai kuriuose regionuose (Dzūkijoje, Rytų Aukštaitijoje) šios dvi rūšys dažnai ir vadinamos skirtingai, pavyzdžiui: „baravykas“ (*Boletus edulis*), „juodagalvis (baravykas)“ (*Boletus pinophilus*). Lingvistų darbuose teigiama, kad Dzūkijoje aplink Varėną, Marcinkonis, Zervynas baravyką būdinga vadinti bendroju *grybo* vardu (Rimantaitė-Svetikienė 1995; Lubienė 2015). Tą patvirtina ir šio tyrimo duomenys iš Varėnos rajono.

Gilinantį į kito plačiai Lietuvoje žinomo ir renkamo grybo – voveraitės – pavadinimą, verta prisiminti daugiau nei prieš tris dešimtmečius kai kurių mikonimų sinonimus lietuvių kalboje tyrinėjusios D. Rimantaitės darbą. Kalbėdama apie *voveraitės* sinonimus, mokslininkė teigė, kad plačiausiai Lietuvoje yra vartojamas *voveruškos* pavadinimas, o *voveraitė* „iš esmės tėra tik žodynų ir raštų padaras ir nepajėgia išstumti iš kasdieninės kalbos *voveruškos*“ (Rimantaitė 1989). Remiantis mūsų ekspedicijų duomenimis, tą patį galima pasakyti ir apie šiandieną. Kai kurie respondentai, šiam grybui įvardyti pateikė *voveraitės* pavadinimą, perklausti patvirtina, kad ši forma anksčiau, jų vaikystėje, jų tėvų ir senelių nebuvo vartojama, o į šiandienos kalbą patenka iš viešojo diskurso.

J. Lubienės darbuose, kurie yra išsamiausi mikonimų atžvilgiu Lietuvoje, netiriami kerpių ir medienos kempininių grybų pavadinimai, nors, anot mokslininkės, liaudiškoje sistemoje jie taip pat gali būti priskiriami grybams (Lubienė 2015). Kaip jau minėta, šio tyrimo metu į respondentams rodytą nuotraukų rinkinį buvo įtrauktos trys kerpių rūšys. Be to, jį papildė ir dvi ant medžių augančių kempininių grybų rūšys – tikroji pintis (*Fomes fomentarius*) ir įžulnūsis skylenis (*Inonotus obliquus*). Tyrimo rezultatai parodė, kad specialaus išsilavinimo neturintys žmonės kerpių nepriskiria grybams, tačiau

ant medžių augantys kempininių grybų vaisiakūniai, nors ir nerenkami maistui, identifikuojami kaip grybai ir vadinami „pintimis“, „kempinėmis“, „kerpėmis“, „medžio grybais“ ir kt. bei pasižymi gana gausiu mikonimų skaičiumi.

Įprasta manyti, kad nevalgomi ir kitoms žmogaus reikmėms nenaudojami grybai pavadinimų paprastai neturi (Lubienė 2013). Tą rodo ir šiame sąraše pateikti mikonimai, tačiau tai yra tik iš dalies tiesa. Gana dažnai pavadinimo neturi grybai, kurie žmogui nėra vienu ar kitu požiūriu aktualūs, tačiau tas aktualumas gali atsiskleisti ir dėl kitokių priežasčių, nesujusių su tam tikros rūšies grybo mitybine ar medicinine reikšme. Pavyzdžiui, gana didele mikonimų gausa pasižymi karpotasis pumpotaukšlis (*Lycoperdon perlatum*) ir didysis kukurdvelkis (*Calvatia gigantea*), kurie maistui dažniausiai nėra vartojami, bet dėl savo išskirtinės išvaizdos ir savybės debesų pavidalu skleisti sporas, yra gerai pastebimi aplinkoje ir žinomi visoje Lietuvoje.

Didesniu vardų skaičiumi gali būti vadinami ir kai kurie itin nuodingi grybai, pavyzdžiui, žalsvoji musmirė (*Amanita phalloides*). Kita vertus, šio grybo pavadinimuose dažnai minimas yra jo išvaizdą apibūdinantis būdvardis – „žalia“, „žalioji“, „žalsva“, „žalsvoji“, „balta“, „baltoji“, „pilka“, „pilkoji“, „geltona“, „geltonoji“ ir didesnė pavadinimų su būdvardžiu gausa gali būti nulemta šio grybo morfologinės įvairovės.

Tyrimo metu paaiškėjo, kad ypač daug liaudiškų pavadinimų yra priskirtini nerenkamam ir maistui nevartojamam aitriajam pušynbaravykiui (*Tylopilus felleus*). Šis baravykinis grybas nėra nuodingas, tačiau pasižymi itin aitriu skoniu. Dėl savo panašumo į kitus baravykinius grybus, nepatyrusių grybautojų dažnai yra su jais painiojamas. Tad atskirti tokį grybą nuo valgomųjų ir jį įvardyti žmonėms tampa ypač aktualu.

Kai kurių rūšių grybams, kurie pastaruoju metu retai renkami arba visai neberenkami, tačiau, anot respondentų, būdavo renkami jų vaikystėje arba žinomi iš tėvų ir senelių, taip pat būdinga didesnė pavadinimų įvairovė. Tokioms rūšims priskirtini: pilkoji meškutė (*Paxillus involutus*), juosvasis piengrybis (*Lactarius necator*), piengrybis paberžis (*Lactarius torminosus*) ir ūmėdė garduolė (*Russula delica*).

Peržvelgus surinktą grybų pavadinimų medžiagą, galima pastebėti, kad kai kurios rūšys yra įvardijamos tais pačiais mikonimais. Tai būdinga bobausiui ir briežiukui, taip pat kelmučiui ir kelmiukei. Šį reiškinį lemia

minėtų grybų panašumas. Nors valgomasis bobausis (*Gyromitra esculenta*) dažniau vadinamas „bobausiu“, bet kartais (dažniausiai Aukštaitijoje) gali būti pavadinamas „briedžiuku“. Briedžiukas (*Morchella*) gali būti vadinamas ir „bobausiu“. Abiem rūšims priskiriami ir „šmarškos“, „smarškos“, „šmarkšto“ pavadinimai. Atkreiptinas dėmesys, kad tuos pačius mikonimus abiem rūšims priskiria arba jas atvirkščiai vadina tie respondentai, kurie nei bobausių, nei briedžiukų niekada nerinko. Renkantys nors vienos iš šių rūšių grybus arba bent jau rinkdavę anksčiau jas puikiai atskiria ir jų nepainioja. Panaši situacija yra su dviem kitais išoriškai panašiais grybais – paprastuoju kelmučiu (*Armillaria mellea*) ir kisliaja kelmiuke (*Kuehneromyces mutabilis*). Abu grybai visoje Lietuvoje vadinami vienodai – „kelmutis“, „kelmutė“, „kelminė“ ir pan. Tačiau kelmiukę „kelmučiu“ vadina tie respondentai, kurie kelmučių nerenka. Tad šios dvi rūšys yra tapatinamos dėl savo panašumo. Tačiau tie respondentai, kurie kelmučius rinko anksčiau arba vis dar renka, šias dvi grybų rūšis puikiai skiria.

Atskiro aptarimo vertas žalsvojo aksombaravykio (*Xerocomus subtomentosus*) atvejis. Šį grybą daug kas yra matęs, jį skiria nuo kitų baravykinių grybų, neretai ir renka, tačiau kai kurie respondentai, net jį rinkdami, jo niekaip nevadina. Kita vertus, jam priskiriami ir patys įvairiausi kitoms grybų rūšims (rudakepuriui šilgrybiui, tikrajam kazlėkui, geltonajam kazlėkui, aitriajam pušynbaravykiui) įvardyti vartojami mikonimai: „šilbaravykis“, „kazlėkas“, „makavykas“, „zuikbaravykis“, „kiškiabaravykis“ ir kt. Anot J. Lubienės, „reiškinys, kai vienos genties ar rūšies grybams „paskolinamas“ kitos genties ar rūšies pavadinimas (ar jo dalis), yra gana dažnas mikonimų sistemoje“ (Lubienė 2013). Žalsvasis aksombaravykis yra būtent ta grybo rūšis, kuri „paskolinusi“ ypač daug mikonimų iš kitų grybų rūšių. Iš šiame liaudiškų pavadinimų sąrašė pateikiamų beveik 20-ies šio grybo mikonimų tik du – būdvardis „barchatinis“ ir „aksominis baravykas“ – yra nevartojami kitoms grybų rūšims įvardyti ir atspindi aksombaravykio vaisiakūnio išorės ypatybes – jam būdingos itin švelnios, tarsi pūkeliu padengtos kepurėlės.

Į respondentams rodytą nuotraukų rinkinį buvo įtrauktos kai kurios retesnės grybų rūšys. Viena tokių – į *Lietuvos raudonąją knygą* įrašyta reta rūšis – paprastasis taukius (*Sarcosoma globosum*). Pažymėtina, kad renkant liaudiškus mikonimus, šios grybo rūšies pavadinimas buvo užrašytas tris kartus, tačiau tik iš labiau išsilavinusių ir apsiskaičiusių respondentų. Tai

rodo neabejotiną mokslinės mikonimų terminijos poveikį šnekamajai kalbai.

Kaip pažymi J. Lubienė, „nemaža dalis grybų pavadinimų neužfiksuoti jokiuose rašytiniuose šaltiniuose ir ši leksikos sritis nuolat papildoma naujais nariais“ (Lubienė 2015). Tą patvirtina ir šis grybų liaudiškų pavadinimų tyrimas. Nors J. Lubienės darbuose lietuvių kalbos mikonimai nuosekliai ir sistemingai ištyrinėti, pasitelkiant tiek įvairius rašytinius lietuvių kalbos šaltinius, tiek šnekamąją kalbą iš skirtingų Lietuvos etnokultūrinių regionų, užrašinėjant mikonimus 2022–2023 m. ekspedicijų metu pavyko užfiksuoti ne vieną naują mikonimą, kuris iki šiol nebuvo minimas nei J. Lubienės tyrimuose, nei „Lietuvių kalbos žodyne“. Tai rodo, kad ši tyrimų sritis yra aktuali ir vis dar gali būti papildyta naujais duomenimis.

Išskirtinę grybų pavadinimų grupę sudaro antroponiminiai mikonimai. Tai tokie grybų pavadinimai, kurių kilmė siejama su žmonių vardais ir pavardėmis. Anot J. Lubienės, tokių mikonimų Lietuvoje beveik nėra (Lubienė 2015). Vis dėlto šio tyrimo metu pavyko užfiksuoti keturis tokius mikonimus. Visų pirma, tai viešojoje erdvėje „balsevičiuku“ vadinamas nuo XX a. pabaigos Lietuvoje aptinkamas grybas raudonasis auksabaravykis (*Aureoboletus projectellus*). Anykščių apylinkėje pavyko užrašyti iki šiol niekur nefiksuotą raukšlėtojo nuosėdžio (*Cortinarius caperatus*) pavadinimą – „jonukas“¹⁴. Dar du nauji grybų pavadinimai yra susiję su žmoniu, kurie bendruomenėje buvo žinomi kaip renkantys tam tikras grybų rūšis, pavardėmis. „Bikino grybu“ šalia Anykščių įvardijamas paprastasis kelmūtis (*Armillaria mellea*), o Biržuose „Bajoro grybu“ arba „bajorgrybiu“ vadinama ūmėdė garduolė (*Russula delica*).

Pažymėtini kai kurie ypatingi atvejai, kuomet mažai atpažįstamoms, ypač retai renkamoms ir nedidele pavadinimų įvairove pasižyminčioms grybų rūšims yra priskirti ne tik niekur anksčiau nefiksuoti mikonimai, bet ir mikonimai su mitonimine, t. y. mitinių būtybių pavadinimus išreiškiančia motyvuote. Pavyzdžiui, smėlynuose augantis ir ne visur Lietuvoje pasitaikiantis melsvėjantysis šilbaravykis (*Gyroporus cyanescens*) Dzūkijoje, kur jis dažniau aptinkamas, gali būti vadinamas „velnio grybu“. Tai lemia jo vaisiakūnio ypatinga išvaizda – išskirtinis baltumas ir labai ryškus

14 Iki šiol lietuvių kalboje fiksuoti tik du su žmonių vardais susiję mikonimai – „martyņukas“ ir „mykoliukas“ (Lubienė 2015: 164).

pamėlynavimas jį pažeidus. Būtent dėl pastarosios šio grybo savybės aplink Anykščius jis vadinamas iki šiol nefiksuotu mikonimu – „mėln grybiu“ arba „mėlnbaravykiu“.

Dideliu naujų mikonimų skaičiumi gali pasižymėti grybai, kurie pradėti rinkti palyginti neseniai. Tą puikiai atskleidžia apie maždaug prieš dvidešimtmetį Lietuvoje pradėtos rinkti skėtinės žvynabudės (*Macrolepiota procera*) atvejais. Iš 17 ekspedicijų metu užfiksuotų šio grybo pavadinimų net 12 yra užrašyti pirmą kartą. Dėl savo dydžio ir išvaizdos – plačiai išsiskleidžiančios kepurėlės ant ilgo plono koto – šis grybas vadinamas „skėčiu“ arba įvairiais, su skėčiu sietiniais skoliniais: „zontikas“, „parasonas“, „parisonas“, „parasolis“, „parasonikas“, bei „kepeliusu“, „kepelišu“. Ypatingas šio grybo skonis, primenantis keptą vištieną arba žuvį, taip pat turėjo įtakos dviejų naujų mikonimų atsiradimui – rytų Aukštaitijoje jis gali būti vadinamas „vištiena“ arba „karpiu“. Be to, dėl charakteringos išvaizdos arba todėl, kad kartą ar du gyvenime kai kurie respondentai šio grybo yra ragavę, nors patys jo ir nerinkdami, vienaip ar kitaip jį vadina.

Du nauji pavadinimai užrašyti ir vaistams bei gydymui vartojamai paprastajai poniabudei (*Phallus impudicus*) įvardyti. Vienas iš pavadinimų, užrašytų šalia Anykščių – „pasmirdėlė“, praplečia J. Lubienės tyrimus apie paprastosios poniabudės pavadinimus, kurie yra siejami su nemaloniu grybo kvapu (Lubienė 2013). Kitas pavadinimas, užrašytas Biržuose – „miško taukai“, veikiausiai yra vedinys iš plačiai žinomo frazeologinio šio grybo pavadinimo Žemaitijoje – „žemės taukai“.

Kalbant apie frazeologinius mikonimus, jie būdingi ir diskomicetų grybų grupės atstovei – austriškajai plačiataurei (*Sarcoscypha austriaca*). Nors frazeologiniai šio grybo pavadinimai – „gegutės batai“, „gegutės pėdelės“, „gegutės lizas“ dažniausiai yra žinomi iš spausdintų šaltinių (Lubienė 2015), ekspedicijų metu Biržuose pavyko užfiksuoti naują šio grybo pavadinimą – „pempės batukai“.

Naujų mikonimų pavyko užrašyti dažnai renkamiems ir lietuvių gerai pažįstamiems grybams. Pavyzdžiui, žalsvasis baltikas arba žaliuokė (*Tricholoma equestre*) ir jos giminaitis juosvažalis baltikas (*T. portentosum*) rytų Aukštaitijoje vadinami „žalečka“ ir „pilkoji / mėlynoji / baltoji žalečka (žaliečka)“. O Dzūkijoje juosvažalis baltikas turi ir savo atskirą pavadinimą: „pazelionkė“, „padzelionkė“, „padzeliankė“.

Iš viso grybų liaudiškų pavadinimų sąrašė pateikiami 52 nauji mikonimai.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju Mildai Norkaitienei, peržiūrėjusiai ir suredagavusiai sąrašė pateiktus mikonimus. Finansavimą tyrimui skyrė Lietuvos mokslo taryba (LMT) pagal Valstybinę lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programą (sutarties Nr. S-LIP-22-58).

Literatūra

- Auksoriūtė A., 2000. L. Ivinskio mikologijos terminai, *Terminologija* 7: 48–58.
- Auksoriūtė A., 2012. Lauryno Ivinskio grybų atlaso rankraštis. Kn.: Auksoriūtė A. (sud.), *Priešaušrio mokslas, kultūra ir švietimas: Lauryno Ivinskio 200-osioms gimimo metinėms*: 217–243. Vilnius.
- Auksoriūtė A., 2020. Lauryno Ivinskio augalų ir grybų genčių vardai Povilo Matulionio Žolyne: Lauryno Roko Ivinskio 210-osioms gimimo metinėms, *Terminologija* 27: 202–232.
- Cerri A., 2016. Grybų pavadinimai Kristijono Donelaičio „Metuose“: vertimo ir identifikavimo problemos. Kn.: Vaicekauskas M. (sud.), *Kristijono Donelaičio reikšmės*, Vilnius.
- International Society of Ethnobiology Code of Ethics. <https://www.ethnobiology.net/what-we-do/core-programs/ise-ethics-program/code-of-ethics/>
- Kutorga E., 2015. Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos Taisliaus augyminio XXIV gaujos V eilos, Grybšiai – Mycetes, genčių apžvalga. Kn.: Šepetytė R. (red.), Jurgis Ambraziejas Pabrėža, *Taislius augyminis* 3: 18–32. Vilnius.
- Lietuvių kalbos žodynas*: pataisyto „Lietuvių kalbos žodyno“ (1–20, 1941–2002) elektroninė versija: <http://www.lkz.lt/>
- Lubienė J., 2008. Grybų pavadinimų motyvacija pagal išorinius arba vidinius grybo požymius, *Res humanitariae* IV: 173–191.
- Lubienė J., 2009. Lietuvių kalbos liaudiški grybų pavadinimai su grybų augimo motyvaciniais požymiais, *Res humanitariae* VI: 180–202.

Lubienė J., 2012. Žvėrių pavadinimai lietuvių kalbos mikonimų motyvacijos sistemoje, *Res humanitariae* XII: 99–121.

Lubienė J., 2013. Žvilgsnis į paniabudės pavadinimus, *Tautosakos darbai* XLVI: 52–70.

Lubienė J., 2015. *Lietuvių kalbos mikonimai: nominacija ir motyvacija*. Klaipėda.

Motiejūnaitė J., 2015. Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos Taisliaus augyminio kerpių genčių botaniniai komentarai. Kn.: Šepetytė R. (red.), Jurgis Ambraziejus Pabrėža, *Taislius augyminis* 3: 9–13. Vilnius.

Rimantaitė D., 1989. Voveruška, voveraitė ir jų sinonimai, *Kalbos kultūra* 56: 56–59.

Rimantaitė-Svetikienė D., 1995. „Baravykas (*Boletus edulis* fr.) ir jo sinonimai, *Lietuvių kalbotyros klausimai* XXXV: 92–99.

Wasson V. P., Wasson G. R., 1957. *Mushrooms, Russia and History*. New York.